

nettoavance.“ indføjes som nyt punktum: „Reklameudgifter på over 5 pct. af kostprisen kan ikke medregnes til nødvendige omkostninger.“

14. § 13 udgår.

15. § 16 affattes således:

„§ 16. Har en virksomhed indvundet udbytte ved handlinger, der er i strid med en af monopoltilsynet truffet afgørelse, rejses tiltale efter straffelovens § 282 om åger, og forholdet omfattes i øvrigt af aftalelovens

§ 36. Det for meget indvundne udbytte skal fradrages i fremtidige avancer eller tilfalde statskassen kontant.“

16. § 18, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

„Formanden skal opfylde betingelserne for at kunne beskikkes til højesteretsdommer; et af medlemmerne skal have nationaløkonomisk kundskab, og et medlem udnævnes af LO.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 00.

Bemærkninger til lovforslaget.

Et stort antal virksomheder har siden monopollovens vedtagelse i 1955 skabt sig en monopolstilling eller prisførende stilling på markedet til skade for de mindre næringsdrivende og forbrugerne.

Med den frie kapitalbevægelse i EF er der yderligere åbnet for spekulationsmuligheder omkring monopoler. Offentligheden bliver først bekendt med disse tendenser, når der udbryder priskrig, eller de slås offentligt om aktiemajoriteten, eller nogle af de ansatte bliver fyret.

Den gældende lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger virker ikke tilfredsstillende. De stillede ændringsforslag sigter alle mod en skærpelse af loven, mens formålet principielt bevares som det hidtidige tilsyn.

Det bemærkes, at lovforslaget er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1975-76 fremsat lovforslag, se Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne, sp. 1740 og 4583 og tillæg A., sp. 1541.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til nr. 1.

Formålet med loven sigter først og fremmest mod at skærpe tilsynet med monopoler og priskonkurrencen for at hindre, at de store koncerner kontrollerer det offentlige i stedet for det modsatte. Det ville være formålstjenligt at forhindre monopoler og kapitalkoncentration, men så vidtgående forslag, mener vi, bør fremsættes som konkrete nationaliseringsforslag eller lignende. Monopolloven skal sikre et bedre vurderingsgrundlag for behovet for nationalisering og offentlige indgreb i kapitalkoncentrationen.

Til nr. 2.

I den gældende lov er kontrollen med banker og sparekasser henlagt til bank- og sparekassetilsynet, mens kontrollen med forsikringselskaber er henlagt til forsikringsrådet. Disse virksomheder foreslår vi også omfattet af det almindelige monopoltilsyn, for kun derved kan kapitalforbindelserne og kapitalkoncentrationen registreres nøjagtigt.

Til nr. 3 og 16.

Rådets medlemmer foreslås folkevalgte.

Til nr. 4 og 10.

Der foreslås en administrativ skærpelse af tilsynets generelle virke.

Til nr. 5 og 7.

Den 7. maj 1975 oplyste handelsministeren som svar på et spørgsmål fra Knud Jespersen, at i medfør af monopollovens § 6, stk. 2, er der registreret ca. 150 enkeltvirksomheder, som er anset for markedsdominerende på et eller flere områder. Desuden er ca. 160 store virksomheder registreret som deltagere i konkurrencebegrænsende aftaler. Svaret på et følgende spørgsmål samme dag bekræftede, at Danmarks største koncerner — Ø.K., A. P. Møller, F. L. Smidth og Korn- og Foderstofkompagniet — ikke er registreret som koncerner, men enkelte datterselskaber, der behersker begrænsede produktionsområder, er registreret. På denne baggrund er en skærpelse nødvendig. Forslagsstillerne har overvejet en begrænsning tilsvarende den foreslåede under § 6, stk. 2, men har ikke oplysninger nok til at fastlægge et niveau.